

Rahvusgruppide minifestivalile Tapa kultuurikotta olid kogunenud erinevate kultuuritraditsioonide esinajad.

Foto Indrek Jurtšenko

LÜHIDALT

Tulemas on traditsiooniline kevadine heakorranädal

Tapa vallavalitsus korraldab tänava heakorranädala 23.–29. aprillil. Selle raames toimuvad mitmed üritused.

Heakorranädal hõlmab

1. Teeäärte ja linna lähedal asuvate metsaaluste koristusaktsioon – osalevad valla õpilased.
2. Ohtlike ning elektroonikajäätmete veoring (peatuskohad avaldame järgmises ajalehes) – kohalikele elanikele tasuta.
3. Õue- ja puhastusalade koristamine ning aiaprahi tasuta äravedu, mis on mõeldud erakruntide omanikele ning ühistutele (kogu praht peab olema paigutatud mustadesse kilekottidesse, terveid oksa palume mitte anda).

Need üritused on mõeldud korraldamaks meie valla territooriumit. Kindel ürituste ajakava ning info ilmub järgmises ajalehes.

Palume siis mõelda, mida soovite oma krundi juures korraldada, millega juba praegu saab algust teha ning mida ära anda. Aiaprahi äraandmiseks tuleb eelnevalt registreerida.

Küsimusi ning ettepanekuid ootame telefonidel 322 9664 või 322 9665.

Vallavalitsus korraldab veel kevadiste töödena puisteede uuendusi ning hooldustöid, haljasaladel istutustöid, Lehtse lepiku korraldust jne.

Maris Urve,
Tapa vallavalitsuse
heakorraspetsialist

Rahvusgruppide minifestival

Ilusal esimesel päikesepaistelisel kevadisel laupäeval, 24. märtsil oli Tapa kultuurikotta kogunenud palju värvikirevates riietes lauljaid, kes seda ilusat päeva veelgi enam ilmetasid ja oma laulurõõmu publikule jagades Tapa kultuurikoja pikaks ajaks südantliigutavate helidega täitsid. Lauldi kevadest, saabuvatest pühadest, loomulikult armastusest, aga ennekõike “millestki seletamatust”, mis rinnus kevade saabudes inimeste südames ikka ja alati tärkab. Ärkab loodus, ärkavad inimesed, tärkavad uued lootused ja unistused. “Kevad tuleb kõiges,” öeldi kui ühest suust...

Kontserdi korraldaja oli MTÜ Orpheus koos Tapa kultuurikoja ja Tapa valla kultuurispetsialistiga. Kontserdi idee pärines MTÜ

Orpheuse esinaiselt Ljubov Laurilt, kes soovis korraldada Eestis elavate erinevate rahvusgruppide minifestivali just Tapa vallas. Laupäevane 2,5-tunnine igati õnnestunud sündmus oli kui esimene “pääsuke”, mis pani aluse loodetavalt uuele ja huvitavale traditsioonile.

Tallinnast sõitsid Tapa valda külla koor Ukraina (dir Ene Uibo) ja koor Riola (dir Anu Liho). Sillamäed esindas lauluansambel Vodogray (dir Lev Lipkin), kellega koos ka ürituse peakorraldaja ise laulis. Tapa valda esindasid vene gümnaasiumi laululapsed Indra ja Jana Stepanova, Jekaterina Gannošina, Diana Gukova ja Elen Tumanovitš (õp Elena Kõre) ja Tapa valla laulustuudio laululapsed Sigrid Karm, Andero

Augasmägi ja Alina Roditšenko (õp Indrek Jurtšenko, kes ka ise laulis kontserdil). Kontsert oli vallahvale tasuta.

Minifestivalil olid esindatud eesti, ukraina ja vene kogukondade lauljad, tulevikus loodetakse laiendada ja kutsuda osalema võimalikult erinevate Eestis elavate rahvusgruppide koore, ansambleid, soliste, aga ka instrumentaalkollektiive ja tantsukollektiive. Kõik on teretulnud sellele väikele festivalile järgmisel aastal nii esinema kui ka kuulama.

Ilusat jätkuvat kevadet kõigile!

Indrek Jurtšenko,
Tapa valla kultuurispetsialist

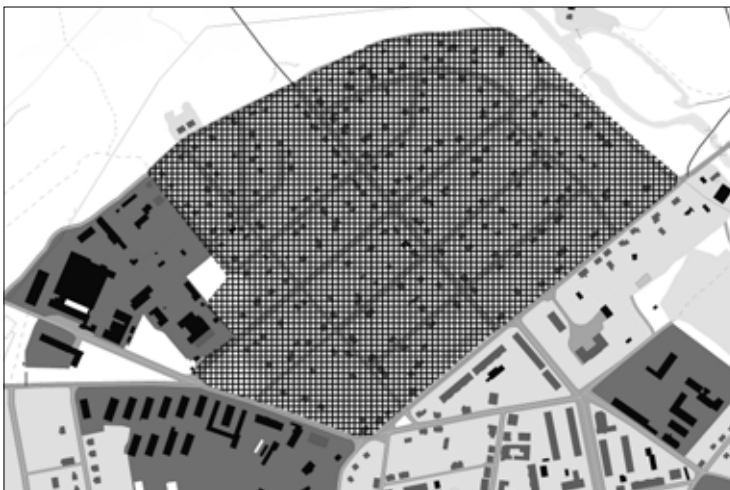
Valgejõe, Leina ja Kalda tänava vahelisel alal uus liikluskorraldus

Alates 1. maist korraldatakse Valgejõe, Leina ja Kalda tänava vahelisel alal liiklus ümber samaliigiliste teedega ristmike alaks.

Liikluskorralduse muutmise eelnimetatud alal on tinginud mitmed asjaolud. Esiteks rahustab selline liikluskorraldus mootorsõidukite liikumiskiirust, sest ristmikel kehtib parema käe reegel.

Kuna tänavatel puuduvad kõnniteed, on jalakäijad sunnitud liikuma tänavatel. Seega on hea, kui autojuht pöörab senisest enam tähelepanu liiklusele. Samas ei saa rahul olla Valgejõe, Leina ja Kalda tänava vahelise ala praeguse liikluskorraldusega.

Lugupeetud liiklejad, olgem siis

tähelepanelikud ja käitugem alates 1. mai Valgejõe, Leina ja Kalda tänava vahelisel alal vastavalt liik-

luskorraldusele.

Jaanus Annus,
Tapa valla liiklusspetsialist

LÜHIDALT

Meenutusi Kõrvemaa talimängudest

Kuigi kevad on käes ja talvised spordialad vahetuvad juba tasapisi suvespordialadega, meenutan 2007. aasta tublisid tegemisi erinevatel talimängudel.

Kuigi viimased neist, Kõrvemaa talimängud jäid lumepuudusel 17. aprillil ära, siis nende mängude raames toimusid võrkpallimängud Järeda spordihoones viie valla vahel nii naiste kui meeste arvestuses, kus kokkuvõttes Tapa valla võrkpallikoondised võitsid. Kogu võistkond oleks tulnud 55–60-liikmeline, kuid mida polnud, see oli lumi.

Suur tänu tegijatele, kelleks olid naistest Merili Vipper, Sirje Truu, Julia Filatova, Julia Martinskevits, Aleksandra Konovalova, Olga Astafjeva, Kristiina Põlenok, Jelizaveta Aleksejeva ning meestest Riho Lööper, Meelis Riies, Anatoli Butšenkov, Roman Krõlov, Stanislav Sidorov, Andrei Šulepov, Jaanus Gildemann, Roman Gavrilov. Iseäranis suur tänu spordiklubi STEV treenerile Anatoli Butšenkovile meeskondade hea häälestamise eest.

Kokkuvõtteks tänan kõiki tublisid tüdrukuid ja poisse, naisi ja mehi valla esindamise eest vabariigi talimängudel Tõrvas ja Lääne-Virumaa talimängudel. Loodetavalt peagi algavatel suvemängudel tuleb samuti palju võistlejaid, kes soovivad oma koduvalda esindada.

Seniks ilusat sportlikku kevadet!

Indrek Jurtšenko,
Tapa valla kultuurispetsialist

Tasuta koolitused Tapa valla naistele

Tapa vallas käivitub aprilli lõpus uus aastane ettevõtluse ja projektijuhtimise projekt Tapa piirkonna aktiivsetele ja õpihimulistele naistele.

Avaüritus on 26. aprillil algusega kell 13 Tapa kultuurikojas, kus tutvustatakse projekti eesmärke, motivatsioonitegureid ja räägitakse piirkonna arengust tervikuna. Toimuvad paneeldiskussioonid, motivatsiooni, kohaliku ettevõtluse arendamise võimaluste ja elukestva õppe kontseptsiooni olulisusest ühiskonnas.

Mis on elukestev õpe?

Elukestev õpe on aktiivne osalemine haridussüsteemis ka peale põhihariduse ning elukutse omandamist. See on kas iseseisev õppimine või osalemine seminaridel ja kursustel, *workshopidel* ning konverentsidel.

Miks on meie projekt huvitav?

Eelkõige on osalejale mitmeid võimalusi – tutvustatakse erinevaid e-õppe vorme, õpetatakse projektide koostamist ja hindamist. Kes aga soovib ise alustada ettevõtlusega, saab osaleda vastavas õppeprogrammis, kus õpitakse koostama äriplaani ja projektijuhtimist. Meie projekti eesmärgiks ongi tutvustada Tapa valla naistele ettevõtluse arendamise võimalusi ja julgustada neid ise aktiivselt osalema erinevates projektides ja ettevõtmistes.

Projekti tegevustega soovime Tapa valla naisi toetada ja kutsuda üles uuteks väljakutseteks nii töö kui ka isikliku elu väärtustamisel, aidata leida endis potentsiaali isetegevuseks ning läbi elukestva õppe võimaluste süstida tahet ja soovi arenda.

Koolitused toimuvad kolmel peamisel teemal: ettevõtlusega alustamine, sh reaalne äriplaani koostamine, projektijuhtimine, kus

rühmatööna valmib projekt ning juhtimis- ja suhtlemiskompetentsid. Koolitused on interaktiivset tüüpi, mis annavad osalejatele ülevaate erinevatest õppemeetoditest ja võimalustest. Õppeperioodil suheldakse e-õppe formaadis, mis võimaldab lisaks auditoorsele tööle tegeleda iseseisvalt õppimisega. E-õpe on mitmetahuline, kus on olmas ka testikeskkond, mis võimaldab omandatud teadmisi testida. Kasutatav Moodle keskkond võimaldab kasutada foorumit, laadida üles ja alla faile, tutvuda teiste kursustel osalejatega ja saada nõu ja abi ekspertidelt. Eelnevalt kirjeldatu õpetab osalejad kasutama elukestva õppe võimalusi nii tava- kui ka e-õppe keskkonnas.

Edukate äriplaani ja projektikirjutajate hulgas valitakse välja 15 osalejat, kes sõidavad Saksamaale Zwickau piirkonda, kus kohtume kohalike ettevõtjatega. Reisi eesmärk on kogemuse saamine ning võimalike koostööpartnerite leidmine.

Tule ja osale meie projektis, loo lisandväärtust nii endale kui ka kogu valla rahvale!

Projektis osalemiseks on võimalik registreeruda tel 661 2622, virve.roosimägi@addenda.ee, valla kontakt Vahur Leemets 322 9658, 5649 5439, vahur.leemets@tapa.ee, MTÜ Arenduskoda Heiki Vuntus 325 8690. Lisainfo www.krap.ee

Virve Roosimägi,
MTÜ Kohaliku ja Regionaalarengu
Partnerid projektijuht

Mõtteid iseseisvuspäeva tähistamisest Tapal

Tore, et Tapal on kujunemas oma traditsioon iseseisvuspäeva tähistamisel.

Nüüd asjast tavakodaniku aspektist vaadatuna. Lipu heiskamiseks on kindel aeg – ei saa vaielda. Kuna 1918. aastal oli iseseisvuse väljakuulutamise kiire, ei saanud ilma valida. Nii on jäänud see päev külma veebruarikuusse, kus osalemine nõuab pidulistel korras tervist.

Lipu heiskamisele järgneb hommikukohv kultuurikojas kell 8. Tõused hommikul kell 7, küta ahju, heiskad lipu kodumajal. Ja ruttu paukuvas pakases kohvile, kui ei taha pidustuselt kõrvale jääda. Kella 9-ks vaevalt sooja saanud, lähed jälle kas 1,5 km koju tagasi või kuhugi tuttavate poole, et nelja tunni pärast uuesti 3-kilomeetrine (1,5 edasi-tagasi) teekond ette võtta. Nooremale inimesele paras trenn, vanemale tõsine pingutus.

Ma ei tea, kas Saksi rahvas pidutseb veel omaette, kuid vald on praegu ühine ja näiteks nendel on väga keeruline käia. Siin on mõtlemisainet. Kas näiteks eine vallavane-maga ei võiks olla vahetult enne või pärast kontserti? Siis osaleks üksnes

kohvilauas kohe rohkem rahvast.

Viimasel ajal on mitu korda tulnud kogeda järgmist situatsiooni: üritus kultuurikojas peaks algama kell 14, kuid kell 13.55 käib saalis äge proov. Rahvas on kogunenud ukse taha, ootab alandlikult. Endine nõukogude inimene on ootamisega harjunud (meenutame “sabasid”). Kell on 13.59 – proov käib. Kuidagi algab üritus lõpuks mõneminutilise hilinemisega. On olemas ütlus “Täpsus on kuningate viisakus” (loodan, et tsiteerisin täpselt). Olgem siis oma kodus kuningad!

Kontserdil oli armas kuulda muusikakollektiividelt motive eesti rahvaviisidest (mida siis veel sellisel päeval!), põimitud laste- ja rahvaviisidest. On ju iseseisvuspäev see, mil mõtleme minevikule, tänasele päevale, ja katsume aimata tulevikku. Selle aja määravad lapsed. Loodan, et kontserdil osalenud võluv tilluke kuulaja sai talletada endasse tuleviku tarvis midagi head.

Soovin ka edaspidiseks ikka ilusaid hetki kõigile!

Linda Metsjärv

Harri Allandi annab autogrammi Arne Kroonmäele oma äsjailmunud kolmandasse raamatusse. Foto Heiki Vuntus

Harri Allandilt järjekordne teos

Tapa muuseumi juhataja Harri Allandi (1930) esitles eelmisel neljapäeval Tapa linnaraamatukogus oma raamatut “Tapal paiknenud soomusrongirügement sõnas ja pildis 1923-1940”.

H. Allandi on koostanud järjekordse põneva raamatu oma

kodulinna kohta. Erinevalt eelnevatest (“Tapa linn läbi aegade” I ja II) pakub seekordne kindlasti huvi laiemale lugejaskonnale – ajaloo- ja koduloo huvilistele üle Eesti.

A4 formaadis ja kõvas köites raamatu 117 leheküljest 81-l on rohkesti fotomaterjali, mis pärineb

nii Tapa muuseumi kogudest kui ka erakollektsioonidest. Ingliskeelsed pildiallkirjad ning sissejuhatus laiendab lugejaskonda veelgi. Trükiarv on 500 eksemplari.

Soovime teenekale kodu-uuri- ja le teravat sulge ka edaspidiseks.

Mae Mitt

35 aastat lasteaiaõpetajate koolitust Lääne-Virumaal

Igakevadised alushariduse konverentsid Rakveres on saanud traditsiooniks. Lasteaiaõpetajate koolitus Eestis on läbi ajaloo olnud meie üldise haridus- ja kultuuriloo arenguga tihedalt seotud. Lääne-Virumaa on juba 35 aastat koolitanud lasteaiaõpetajaid.

Konverents toimus 14. märtsil Rakvere teatris. Konverentsi raames avati ka näitused. 9. märtsil avati näitus Rakvere muuseumis, mis kajastab läbi aegade lasteaedades kasutusel olnud inventari, alustades mööblist kuni õppevahenditeni välja. L-Virumaa keskraamatukogu lasteosakonna muinasjututoas ja lugemissaalis on üles seatud pildinäitus „Lasteaialaste tööd läbi aegade“, mille on kokku pannud meie maakonna lasteaedade käelise tegevuse ainesektsioon. Näitus on avatud aprilli lõpuni.

Kuna Tapa lasteaed Pisipõnn koordineerib maakonna käelise tegevuse ainesektsiooni tööd, siis oli põhjust ise seda näitust Rakveres üles seadmas ja avamas käia.

Huvilised saavad näitusel näha laste loodud värvirõõmsaid töid alates 1970. aastatest kuni tänapäevani välja. Kuulsaimaks näitusetöös osutus Tanel Padari lasteaiaaegadel valminud töö karjamaal isukalt rohtu söövatest lehmadest. Päris kutselise kunstniku tee on tänaseks valinud Ande Tombach. Kui Tapa inimestel on Rakverre asja, siis soovitaks kindlasti näitust vaatama minna.

Mare Torm TLÜ Eesti Pedagoogika Arhiivimuuseumist andis oma ettekandes ülevaate lasteaiaõpetajate koolitusest Eestis. Ta rääkis järjepidevusest lasteaednike koolitamisel. Väärtustest ja rõhutas, et haridus ongi kasvatus läbi omandatud kultuur. Samas tegi mõtlikuks küsimus, mida arvata sellest tänapäeval. Kuhu on kadunud sõnad kasvatus, kasvatusasutus, kasvatuskultuur?

Heljo Tedrekull ja Kairi Kroon alushariduse konverentsil.

Foto lasteaia arhiivist

TPS õppejõud Maarika Pukk rääkis lasteaiaõpetajate eredatest isiksustest Lääne-Virumaal. Nimekad persoonid kõlasid tema ettekandes ja äratundmisrõõm oli liigutav, kui nimetamisvääriliseks peeti ka Tapa lasteaia Pisipõnn kauaaegset pedagoogi, sügavate väärtushinnangutega inimest ja minu kolleegi, kellega ühes rühmas töötame tänaseni. Valda Rüü oli see inimene, kes Marika Pukki aitas tema uurimustöö valmimisel ja jättis talle unustamatu mulje kui pedagoog, kes on nagu peegeldus. Ta pidas Valda pedagoogilist kultuuri väga kõrgeks ja märkis ära, et pedagoogiline areng peab lähtuma oma lasteaia kultuurist ja iga töötaja tegevuse analüüsist, sest vaid sellisel toimides leitakse lähtekohad ja tegevused arengutöök.

Mare Tuisk Tallinna Ülikoolist mõtiskles, millest siis algab lõpuks ikkagi haridus. Argumente oli erinevaid, üks täiendas teist, kuid lõppsõnaks jäi konkreetne väide, et haridus algab alusharidusest ja sellel on hindamatu väärtus.

Meeldiva mulje jättis välislektor professor Kristina E. Diseth. Tee-

maks oli “Draamapedagoogika ja selle osa lasteaiaõpetajate koolitamisel Norras.”

Põnevust ja kihinat saalis tekitasid mehed. Need olid TLÜ Rakvere Kolledzi III kursuse üliõpilane Kimmo Laande, Aivar Koger Võru lasteaia Punamütsike ja TLÜ Rakvere Kolledzi vilistlane Andrus Lehtmets. Nemand arutlesid selle üle, kas alushariduse pedagoog ehk lasteaia kasvataja eriala on ainult naistele. Põnev, aga samas harjumatu, kuid tõsiasi siiski, et kõik need eespool nimetatud mehed on õppinud just lasteaiaõpetajateks. Huvitavad olid meeste tähelepanekud seoses selle erialaga. Näiteks mainiti, et mees võiks kasvõi juba sellepärast alushariduse pedagoogi eriala valida, et ettevalmistus on laiapõhjaline ja kaasaegne. Saadud teadmised aitavad edu saavutada ka paljudes teistes ametites.

Lõppakordiks sai aasta ema 2005 Alli Laande esinemine. Peale seda liiguti Fr. R. Kreutzwaldi ausamba juurde, et süüdata tuled meenutamaks suurmehe väärtust ka tänapäeva argiruts.

Kairi Kroon

ÜKS PILT

17. märtsil toimus kultuurikojas Tapa muusikakooli 50. aastapäeva kontsert-aktus, kus esinesid õpilased ja vilistlased. Muusikakoolis on saanud muusikalise algahriduse ligi pool tuhat tapalast.

Foto Indrek Jurtšenko

Üks tore pühapäev Tapa valla peredele

Projekt “Kasvamine vanemaks ole-mise poole” on käima lükatud. Peale esmast kohtumist tugigruppide veda-jatega otsustasid pered, et soovivad teha koos ühe hoogsa perepäeva, kus saaks nende emade-isade kõrval, kes projektis osalevad, tuttavaks ka nen-de lapsed. Päev sai teoks 25. märtsil MTÜ Tapa Lastekatise Ühingu, kus meie käsutuses oli nii hoov kui ka maja siseruumid. Koos “perehald-jatega” osaleti koostöömängudes, mis õpetavad üksteisega arvestamist, teistest hoolimist ja igapäevaelus toimetulemist.

Samal ajal kui vanemad seiklusrajal tegutsesid, hoolitsesid Terje Kalda ja Ave Pappe perede laste eest. Koos sisustati aega erineva käelise tegevu-sega. Toas tegutsesid koos lastega ka mõned emad.

Ivar Augasmägi juhendas aga nn ühte suurt peret, kus kõik pidid osalema meeskonnamängudes ning panema proovile oma oskused ja teadmised. Nii nagu argipäevaelus tuleb ette raskusi, ei olnud ka raja läbimine kergemate killast ning sel-leks, et rada läbida, pidid kõik endast parima andma. Samas olid suuremad perepojad ja -tütred teiste “haldjate” eestvedamisel grillimeistrid ja val-

Perepäeval käis vilgas tegevus ka seiklusrajal.

Foto Ave Pappe

mistasid suurele perele süüa. Päev oli tõeliselt kaunis ja ka koostegut-semise lust oli selle võrra suurem. Tõeliselt meeldiv oli vaadata, kuidas perekonnad kõik koos toimetasi-d, kuidas perehaldjad peredega vestlesid ja muidugi see, kuidas lapsed mängisid ja meisterdasid, oli tõestus sellest, et selliseid päevi peaks aastas rohkem kui kolm-neli

korda olema.

Meetodi kaudu – valik on sinu-püüatakse projekti raames peredele tuua argipäevaseid valikuid ja aru-saamu vanemaks olemisest, toetada ja innustada lapsevanemaid, et nad saaksid oma toimetulekut parandada ja vanemlikke oskusi täiendada.

Ene Augasmägi, projektijuht
Anne Turner-Boiko, nn “perehaldjas”

Kulupõletamine keelatakse konkreetselt kuupäevast alates

22. märtsil allkirjastas keskkonnami-nister Rein Randver määruse, millega reguleeritakse senisest täpsemalt met-sa ja muu taimestikuga kaetud alade tuleohutusnõuded.

Uuendatud põhimõtete järgi mää-ratleb igal aastal tuleohhtliku aja alguse ja lõpu Eesti Meteoroloogia ja Hüdro-loogia Instituut (EMHI). ”Tuleohhtliku aja määravad meie eksperdid, kelle hinnangu kohaselt algab igal aastal kulu põletamise keeluaeg konkreetselt kuupäevast alates,” selgitas EMHI direktor Jaan Saar.

Tuleohhtliku aja algusest teavitatakse elanikkonda massiteabevahendite kau-du ning tuleohhtlikul ajal on kulu põle-tamine keelatud. Tuleohhtlik aeg metsa ja muu taimestikuga kaetud alal algab kevadel pärast lume sulamist ning lõpeb sügisel vihmaste ilmade saabumisel.

Kulupõletamise keeluajal tee-vad Keskkonnainspektsioon ja Päästeamet regulaarseid kontroll-reide keelust üleastujate tabami-seks. Vastavalt Päästeseadusele võib keelust üleastujaid oodata rahatrahv kuni 18 000 krooni ula-

tuses füüsilisele isikule ning kuni 50 000 krooni ulatuses juriidilisele isikule. Kui põlengu tekitamises õnnestub süüdlane kindlaks teha, siis tuleb tal tasuda ka tekitatud keskkonnakahju.

Metsa ja muu taimestikuga kaetud alade tuleohutusnõuete kinnitamise määruse muutmise määrus hakkab kehtima kolm päeva pärast Riigi Tea-tajas ilmutumist.

Monika Kopti,
Keskkonnaministeeriumi avalike
suhete osakonna juhtaja kt

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

13. märts 2007

- Korterühistute infopäeva korraldamiseks eraldati 5158 krooni.
- Väljastati autopesula kasutus-luba OÜ-le Kaiferos aadressil Pikk 69, Tapa linn.
- Ühele inimesele otsustati maksta küttepuede toetust. Ühele inimesele eraldati sot-siaalkorter ja ühe inimesega pikendati sotsiaalkorteri üüri-lepingut.
- Kinnitati peremehetute ehitis-te hindamise akt.

20. märts 2007

- Ühele puudega inimesele

keelduti hooldaja määramisest, kuna kliendi poolt märgitud abivajadus on osaline.

- Pikendati ühe inimesega pere-konnas hooldamise lepingut.
- Algatati detailplaneering asu-kohaga Tapa linn, Karja põik 8 muutmise Karja põik 6 osas.
- Muudeti Valgejõe, Leina ja Kalda tänava vaheline ala sama-liigiliste teedega ristmike alaks. Liikluse ümberkorraldus hakkab kehtima 1. maist 2007.
- Kolmele inimesele otsustati anda õigusvastaselt võõranda-tud maa eest kompensatsiooni.
- Tunnistati riigihange nr 034705 „Sülearvutite kasutusrent“ keh-

Suitsuandur päästab

Sõltuvalt tulega ümberkäimise oskustest ning suhtumisest võib punane kukk olla nii meie sõber kui ka muutuda vaenlaseks.

Tuleõnnetus võtab inimeselt elu ning põhjustab suurt mate-riaalset kahju. Möödunud aastal hukkus Eestis tulekahjudes 164 inimest, neist 132 eluruumides aset leidnud põlengutes. Ida-Vi-rumaal hukkus eelmisel aastal 24 ja Lääne-Virumaal 20 inimest. Kurb statistika, mis võinuks ehk olla olematu, kui inimestel oleks kodudesse paigaldatud suitsuan-durid. Õnnetus ei hüüa tulles, küll aga annab selle tulekust õigeaeg-selt ja valjuhäälselt märku lihtne ja tõhus abimees – suitsuandur.

Heaoluriikides, nagu Soomes, Rootsis ja Norras on suitsuandu-ri kasutamine kõigis eluhoonetes kohustuslik. Eestis on suitsuan-dur kohustuslik aastast 2009.

Enim hukkus eelmisel aastal inimesi öösel juhtunud tulekah-judes, kui pererahvas magas. Tuli levib tavatingimustes väga ruttu, juba mõne minutiga muutub ruumis viibimine kõrge tempe-ratuuri ning mürgiste gaaside kiire leviku tõttu eluohtlikuks. Arvamus, et küll ma suitsulõhna peale üles ärkan, ei pea paika, sest mürggaase sisse hingates uni hoopis süveneb. Suitsuandur annab häire põlengu algjärgus, mil pääsemine ja tule kustuta-mine on veel tavainimesele jõukohane. Anduri puudumisel aga võib juba viis minutit pärast tulekahju algust jõuda kätte hetk, mil ruumi kogunenud põlemis-gaasid süttivad ning kogu tuba on maast laeni tuld täis. Sellises ruumis viibiv inimene jääb igal juhul tuleroaks, kuid tavaliselt on ving ja mürgised gaasid selleks ajaks juba oma töö teinud.

Suitsuandur on eluliselt tähtis abimees – seda koges ka Virumaal elav Rein, kui vaevalt sajakroonine abimees tema tütre elu päästis. Lugu, mille Rein jutustas, juhtus jõulude ajal.

Põhikooli lõpetamise järel jät-kas Reinu tütar õpinguid Tartus, kus ta koolikaaslasega kahekesi kahetoalise korteri üüris. „Et korteris oli gaasipliit, millega tüdruk kodus harjunud polnud, paigaldas sinna suitsuandurid,“ rääkis Rein. Alguses pandi andu-rid üles koridori ja kööki, aga kui seade toidutegemisest tõusvate aurude tõttu tihti valehäiret and-ma hakkas, võeti see sealt maha ning viidi tuppa.

Saabusid jõulud ja küünalde

põletamise aeg. Ühel päeval põles küünal sektsioonkapis oleva teleri peal, küünlasüütaja ise aga oli uinunud. „Küünal oli süüdanud televiisori, millest plastmassi sulamisel tublisti tahma ja mürgist vingu levis. Õnneks aga ärkas tütar anduri signaali peale kohe üles ning kustutas kiirelt põlengu.“ märkis Rein, kelle kodus on suitsuandu-rid juba ammugi olemas. Kõigile tuletab mees aga pidevalt meelde ohutuse kuldreeglit: kui sa oma elus kauem ette ei suuda mõel-da, siis mõtle ette kasvõi minut. „Inimesed, ostke endale kindlasti koju suitsuandur, sest ettevaatus tasub end ära igal juhul,“ lisas Rein, kelle arvates tuleohutusalane ennetustöö on igati õigustatud. „Kõik inimesed ju mõtleavad, et ega nendega midagi ei juhtu. Kahjuks ei tulla ise selle peale, kuidas ennast kaitsta, seda peab õpetama,“ ütles Rein. See lugu lõppes õnnelikult - suitsuandur äratas inimese õigeaegselt, pääs-tes sellega tema elu.

Suitsuandur peaks olema elu-toas, koridoris ning kindlasti maga-mistoas. Võimalusel võiks seadme paigaldada ka näiteks pööningule ja keldrisse. Anduri paigaldamisel tuleb lähtuda tootja poolt kaasa antud juhistest. Suitsuandur tuleb kinnitada lakke vähemalt 50 cm kaugusele seinast ning 20 cm kaugu-sele lampidest. Seda ei tohiks panna duširuumi, ventilatsioonikanalite lähedusse ega kööki, sest seal tekkivad aurud ja gaasid võivad põhjustada valehäireid.

Suitsuanduri toiteallikas on patarei, mille paigaldamine on lihtne ega kahjusta tubade sisevii-mistlust. Tavaline üheksavoldine patarei kestab ligikaudu pool aastat ja tühjenedes annab sellest ise helisignaaliga märku. Suitsuandu-ri tööiga on normaalingimustes umbes kümme aastat. Seadet tuleks kontrollida üks kord kuus, vajutades testimisnupp umbes viieks sekundiks alla, mille peale andur peab andma häiresignaali.

Eriti hädavajalik on suit-suandur maapiirkondades, kus tulekahju ei pruugita koheselt märgata ning päästjad mõne minutiga õnnetuspaika jõuda. 90% hukkunutest on sündmus-kohal surnud juba enne pääste-meeskonna saabumist. Seega on ülioluline tulekahjule jaole saada juba selle algstaadiumis.

Marika Uussalu,
Ida-Eesti Päästkeskuse enne-tustöö büroo juhataja

Tulemas on laste ja noorte lauluvõistlus

Tapa kultuurikoda ootab lauluvõistlustest osalema kõiki lauluhuvilisi lapsi. Osaleda võivad kõik valla laululapsed: nii need, kes käivad lasteaedades, kui ka kodused lapsed, koolilapsed, koolinoored.

Selleks, et osaleda lauluvõistlusel, palume registreerida kultuurikoja hiljemalt 5. aprilliks. Laulame fonogrammide saatel. Kellel on veel huvi ja ei ole registreerinud end kas lasteaedade või koolide juures ja puuduvad fonogrammid, palume pöörduda kultuurikoja poole.

Iga laulja esitab oma valikul ühe

laulu. Võisteldakse järgmistes vanuserühmades seisuga 1. mai 2007:

3–4-aastased, 5–6-aastased ja 7-aastased lasteaialapsed, 7–8-aastased, 9–10-aastased, 11–12-aastased, 13–14-aastased, 15–16-aastased, 17-aastased ja vanemad.

Lauluvõistlus toimub kahel päeval: laupäeval, 21. aprillil algusega kell 17 võistlevad 11–18-aastased ja pühapäeval, 22. aprillil algusega kell 13 võistlevad 3–10-aastased.

Täiendav info tel 322 0061 või e-kiri tapakoda@estpak.ee

Arvo Silla

DermaClubi teeb elu kergemaks

Makstud reklaamtekst

Juba veidi üle aasta on võimalik Dermoshop OÜ kodulehel www.dermoshop.ee liituda omapärase klubiga ehk DermaClubi-ga. Liitumine mingeid lisakohustusi kaasa ei too, küll aga pakub interneti teel tellijaile lisasoodustusi ja eriteenuseid.

Dermoshop OÜ müügi- ja turundusjuht Marge Kõiv ütles, et klubi internetilehekülgedel tutvustatakse kliendiajakirja ilmunisel alati ka uusi pakkumisi. Näiteks sel kevadel on Dermos-

hopi uuteks toodeteks Energie-tooted, mille väljatöötamisel on arvestatud sportiva inimese nahahoolduse vajadusi.

Tellida on võimalik ka neid tooteid, mis ei kuulu tavapärasesse tootevalikusse. Kauba peale on võimalik saada erinevaid lisatooteid või tellida tootevalikust välja jäänud tooteid soodsama hinnaga.

Kuna soodustused vahelduvad kiiresti, eeldab see klubiga liitujal üsna tihedat tutvumist hetkeseisuga. Kui aga tekib toodete kasutamisel küsimusi, siis kosmeto-loog Tea Lehtikevari vastab väljavalitud

dermoshop

küsimustele oma leheküljel, millega saavad tutvuda vaid klubi liikmed.

Nagu igas korralikus interneti-klubis on siingi avatud oma foorum, kus võimalik teistega suhelda ja jagada nahahooldusala-seid nõudandeid ning kogemusi. Kuna klienditeenindus osaleb samuti foorumis, siis aitavad nemad nahahoolduse ja toodetega seotud küsimustes.

Signe Kalberg

TEATED - KUULUTUSED - TEATED

Müüa 1-toaline korter Tapa keslinnas. Tel 553 7422

Soovin osta maad Jootme külas ja selle lähiumbruses. Helistada telefonil 5810 4397

OÜ Multivarius müüb tooreid ja kuivi **küttepuid**, transpordi võimalus. Kuulutus ei aegu. Tel 501 3862

OÜ Puusõber müüb aasta läbi KÜTTEPUID

lõhutud ja sobivas mõõdus. Kogused täpsed ja mõõdetavad, puud koormasse laotud. Fimal on pikaajaline küttepuude tegemise kogemus. Tel 5660 7450

Ostan valikuliselt vene-aegset **phototehnikat** (fotoaparaadid, objektivid, filtrid jm). Kontakt: mobiil 5389 5283, e-post kamarajurakas@hotmail.ee

Lp Tapa valla ettevõtjad!

Tapa vallavalitsus korraldab 4.–5. mail **TAPA MESSI**.

Kõik ettevõtjad, kes on huvitatud messil kaasa lööma ja pakkuma oma tooteid või teenuseid, palume võtta ühendust messi projektijuhi Reigo Tammega, kirjutades aadressile reigo.tamm@tapa.ee.

Kõik valla kodanikud on külalistena oodatud messile! NB! Täpne info ja ajakava messi kohta ilmub aprilli lõpus.

Reigo Tamm,
Tapa vallavalitsuse projektijuht

Tapa gümnaasium võtab tööle KOOLISEKRETÄRI

(töötaja lapsehoolduspuhkusel viibimise ajaks) alates 01.05.2007. a.

Kandidaadilt ootame erialast haridust, arvuti kasutamise oskust (World, Excel), head suhtlemisoskust, stressitaluvust ja kohusetundlikkust.

Avaldus, haridust tõendava dokumendi koopia ja cv saata aadressil Tapa gümnaasium, Pargi 12, 45106 Tapa

Info tel 32 22310 (direktor), kooli kodulehekülw www.tapa.ee/gymnaasium

Takom VM OÜ

1. Liiva, killustiku, purustatud kruusa ja sõelmete müük.
2. Saematerjali (lauad, prussid) müük.
3. Aknaklaasi müük.
4. Sõiduauto rehvide müük, remont ja vahetus
5. Auto elektritööd.
6. Küttepuude, turba ja puitbriketi müük.
7. Kivisõe müük.

Takom VM OÜ, Õuna 15, tel 322 0028.

KUHU MINNA?

LEHTSE KULTUURIMAJAS APRILL 2007

1.04 kl 12 Lehtse pinksi pühapäevad – Hooaja lõpetamine. Osamaks täisk 15 kr

2.04 kl 13 Ehavalguse jututuba. Hilma Männik Virumaa Lootusest ja Heiki Vuntus arenduskojast. Tee- ja kohvilaud. Üritus tasuta

5.04 kl 10 Lehtse käsitööselsing ja kultuurimaja korraldavad kevadpühade ürituse „Muna nii ja muna naa!”
kl 10–12 ootame mudilasi,
kl 13–15 koolilapsed jt huvilised

7.04 kl 20 4. MMM-ÕHTU. Eelregistreerimine laudadesse 5. aprillini! Pääse 50 kr
Tel 383 3350; 521 8398; e.meil: lehtse.kultuurimaja@tapa.ee

9.04 kl 12.30 Ehavalguse jututuba – mälutreening. Üritus tasuta

11.04 kl 12 Kirjanduslik kolmapäev „Naljakuul nalja ja naeru!” Üritus tasuta

14.04 kl 11 Müük, kasutatud riided Norrast

15.04 kl 12 Lehtse külakilb 6. mäng – hooaja lõpetamine. Täisk osamaks 15 kr

16.04 kl 16 – Ehavalguse jututuba. Külasklaasikunstnik Silvia Raudvee. Tee- ja kohvilaud. Üritus tasuta. Kuni 29. aprillini avatud näitus – S. Raudvee klaasikunst, maalid ja käsitöö

21.04 kl 11 – Müük

23.04 kl 13 Ehavalguse jututuba – mälutreening. Üritus tasuta

28.04 kl 11 Tapa valla pensionäride hooaja lõpupidu „Kevade on sala tulnud!”. Ühine peolaud. Osamaks 15 kr

Nb! Lehtse kammerkoor kutsub kõiki muusikasõpru: 21. aprillil kl 13 Franz Schuberti MISSA G-duur ESITUS Rakvere Kolmainu kirikus. Solistid: Annika Ilus, Indrek Jurtšenko, Rainer Vilu. Oreili Piret Aidulo. Dirigent Kaido Janke Esitavad Lehtse kammerkoor (dirigent Tiit Tikkberber), Tapa kammerkoor (dirigent Svetlana Mjalitsina), Türi kammerkoor (dirigendid Tiit Schütz ja Kuldar Schütz) ja kammerkoor Studium Vocale (dirigent Tiina Sooba). Kontsert vaba annetusega

UUED VALLAKODANIKUD

Dmitri Goryuchenkov (Tapa)
02.03.2007

Siim Oliver Kalmus (Tapa) **09.03.2007**

Erik Simak (Tapa) **11.03.2007**

Alisa Kreus (Tapa) **14.03.2007**

Patrik Lösov (Tapa) **20.02.2007**

Mattias Antonov (Tapa) **21.02.2007**

Saskia Ilisson (Tapa)
22.03.2007

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Raoul Liliénbach (Tapa)
01.06.1934 - 14.03.2007

Linda Pärna (Tapa)
15.11.1928 - 16.03.2007

Anatoly Khrisanfov (Tapa)
01.02.1933 - 17.03.2007

Tiit Põldmaa (Läpi)
15.08.1959 - 14.03.2007

KUHU MINNA?

TAPA KULTUURIKOJAS APRILL 2007

3.04 kell 20 Kino

8.04 kell 16 Tapa orkestri kevadkontsert

10.04 kell 20 Kino

12.04 kell 19 Mihkel Mattisen – “Klassika superhitid klaveril”. Pääsmed 80 kr ja 100 kr

13.04 kell 19 Segakoori Leetar 15. sünnipäevakontsert

17.04 kell 20 Kino

21.04 kell 17 Tapa valla laste ja noorte lauluvõistlus (vanemad rühmad)

22.04 kell 13 Tapa valla laste ja noorte lauluvõistlus (nooremad rühmad)

24.04 kell 20 Kino

26.04 kell 19 Peterburi tsirkuse lasteetendus

“Koerte show”. Pääse 30 kr

28.04 kell 19 Tapa kammerkoori 25. juubelikontsert.

29.04 kell 19 Vana Baskini Teater etendusega „Dublant”, pääse 110 kr ja 90 kr

EAKAD SÜNNIPÄEVALAPSED

Linda-Margareta Endjärv (Linnape) **05.04.1911 96**

Meeta-Rosalie Heide (Tapa) **02.04.1916 90**

Olga Roode (Jootme) **05.04.1916 90**

Pauline Partvei (Tapa) **30.04.1917 89**

Ellen-Aksenja Valing (Lehtse) **06.04.1922 85**

Sofia Ohhonko (Tapa) **07.04.1922 85**

Janina Matsutkevits (Tapa) **27.04.1927 80**

Paul Murro (Tapa) **18.04.1932 75**

Boris Batov (Tapa) **24.04.1932 75**

Hilja Pöder (Tapa) **06.04.1932 75**

Silvia Sivard (Räsna) **15.04.1932 75**

Lydia Lapanen (Tapa) **16.04.1932 75**

Marie Tikk (Tapa) **17.04.1932 75**

Lora Konar (Tapa) **19.04.1932 75**

Valentina Tovchigrechka (Tapa) **25.04.1932 75**

Ivo Muhel (Räsna) **04.04.1937 70**

Kalistrat Erman (Lehtse) **05.04.1937 70**

Aarend Pikkoja (Tapa) **06.04.1937 70**

Jüri Kärt (Tapa) **07.04.1937 70**

Hillar Krautman (Patika) **18.04.1937 70**

Rein Gromann (Tapa) **21.04.1937 70**

Elmur Lees (Tapa) **27.04.1937 70**

Vera Bodenchuk (Tapa) **01.04.1937 70**

Jevgenia Lissenkova (Tapa) **06.04.1937 70**

Lidia Obozenko (Tapa) **06.04.1937 70**

Nina Pitieva (Tapa) **15.04.1937 70**

Tapa valla ajaleht Sõnumed - Roheline tn 19, Arenduskoda Üldinfo – tel 325 8690, faks 325 8695.

Ajalehte saab lugeda – tapa.ee/arenduskoda/ajaleht, e-post: arenduskoda@tapa.ee, heiki@tapa.ee

Toimetaja Heiki Vuntus – tel 325 8696, mobiil 5648 5208

Küljendaja Liina Kald – tel 322 9673, mobiil 528 7998

Trükitud trükikoja Trükis – Pargi 27F, Jõhvi, tel 337 2666

Trükiarv 3600. Leht ilmub kaks korda kuus.

Kuulutuste vastuvõtt Roheline tn 19 E–R kell 9–16.

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada.

Et hoida ära arusaamatusi peab lehematerjal olema toime-tu-ses hiljemalt lehe ilmumise nädala esmaspäeval kell 16.